

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

A. H. Μιχαλοπούλου

Το βιβλίο αυτό του άλλοτε μαθητού μου εις την Παιδαγωγικήν Ακαδημίαν Τροπόλεως Βασιλείου Βλαχάκου, εκπαιδευτικού – λογοτέχνου, κατοίκου Βαφειού Σπάρτης, εκτός από την εξαιρετικήν ποιητικήν του αξίαν, εμφανίζει και μίαν φιλοσοφικήν λάμψιν εντελώς διαυγή, η οποία ανάβει τον ενθουσιασμόν του αναγνώστου.

Ως σπουδαστής της Ακαδημίας, ο Βλαχάκος ήτο ένα ανήσυχον πνεύμα, το οποίον εξούσε μέσα εις τους ιδικούς του κόσμους, τους οποίους επάνω εις τα τετράδιά του εξωγράφιζεν.

Έβλεπε εις τας συλλογάς του να περιπατή εις το βασίλειον των ονείρων του, εκεί όπου ακούει και περιπατεί τα φιλικά του πτηνά, πώς ομιλούν και τραγουδούν δια την έννοιαν του χρόνου του ανθρώπου, και από όπου, ως λάτρης της αγνότητος, έχει πάρει τας εικόνας των στίχων του. Όλαι αι εικόνες αποτελούν πρωτοτύπους και αυθεντικάς πράξεις της σκέψεώς του και πραγματικάς δημιουργικάς αυθορμησίας.

Χρησιμοποιεί γλώσσαν απλήν και ανεπιτήδευτον. Δεν δειλιά το πνεύμα του εις καμμίαν ποιητικήν εικόνα. Διατηρεί θαυμαστήν ισορροπίαν μεταξύ πνευματικής αυστηρότητος και κοινωνικής ευαισθησίας. Παντού ο στίχος του οδηγεί εις μίαν ανάτασιν. Φαίνεται ακθάρά, ότι, παρ' όλον το νεαρόν της ηλικίας του, είναι προικισμένος δια την ποίησιν και την ηθικήν ανάπτυξιν της πνευματικότητός του.

Αφιερώνει την μεγαλυτέραν δύναμίν του εις τα πάτρια ιδεώδη. Και, αλήθεια, ένας άθεος ποιητής δεν δύναται να είναι γεωμέτρης της λατρείας της φύσεως, όχι τόσο από άγνοιαν όσον από ριζικήν ασυνέπειαν. Ο Βλαχάκος είναι συνεπής.

Ο νους του είναι παντού, εις όλα τα κείμενα, αυγινός και ξάστερος και δεν αναμειγνύεται με σκοτεινάς αντιθρησκευτικάς και αντιεκπαιδευτικάς ιδέας.

Ούτω η βούλησίς του μένει ελευθέρα και η αγάπη του δια την πατρίδα άπειρος. Εμφανίζει, επίσης, ενότητα εις την μέθοδον της σκέψεώς του και ουδαμού εις το έργον του ενυπάρχει αφηρημένη ανομοιομορφία.

Η τέχνη του είναι ευλύγιστος και πολύ πλουσία, σμίγει παντού με την ηθικήν και γίνονται και οι δύο μαζί ένας ωραίος λογισμός.

Είναι άξιος προσοχής, καθ' ημάς, ο νεαρός ποιητής, διότι εις τους πρόποδας του πενταδακτύλου Ταϋγέτου, όπου ζη, εξέχασε μεν την κοσμικήν ζωήν, αλλά εύρε την πραγματικήν απόλαυσιν του πνεύματος εις την ποίησιν και την παιδείαν. Μαζί με τας απολαύσεις που του προσφέρει η φύσις του τόπου της διαμονής του, έχει κατορθώσει να καλλιεργή και τον εσωτερικόν του κόσμον ραφιναρισμένα και σοφά, παρ' όλας τας δυσκολίας λόγω ελλείψεως βιβλιοθήκης, συναδελφικών συναναστροφών κλπ.

Έχει ο νεαρός ποιητής συλλέξει εις το παρόν πονημάτιόν του πολλά χρυσά αντικείμενα από την ζωήν του αυτήν, όχι από το πάθος της επιδείξεως, αλλά διότι ευρίσκει ευχαρίστησιν εκεί που μένει το πνεύμα του.

Γεμίζει εκεί τας ημέρας του με φυσικήν αγνότητα και πλουτίζει την ύπαρξίν του με μίαν άνετον ατμόσφαιραν εις ολόκληρον το περιβάλλον του.

Αυτός, λοιπόν, ο νέος αφήνει εις την εποχήν μας την κεντρικήν αλέαν, την οποίαν ακολουθούν τόσοι και τόσοι άλλοι νέοι, και εισέρχεται εις μίαν νέαν ανθοστολισμένην δενδροστοιχίαν, όπου τα κλαδιά και οι ανθοί των δένδρων συμπλέκονται μεταξύ των και σχηματίζονται οι ωραίοι στίχοι του.

Τραγουδά μόνος την μοναξιάν του, από την οποίαν μία απόλυτος ησυχία και μία γλυκεία αόρατος μελαγχολία κυριεύει τον αναγνώστην.

Όσον προσέχεις το πονημάτιόν του τόσο περισσότερο ξεχωρίζεις μίαν απροσδιόριστον χάριν, η οποία ομοιάζει δια την ψυχήν του αναγνώστου ως μία ψιλή βροχή, πίπτουσα εξ ουρανού και δροσίζουσα ένα διασπασμένο γρασίδι. Και η «νοσταλγία» του είναι και αυτή ως κεφάλαιον και ποιήσις ένας φευγαλέος θόρυβος, ο οποίος δροσίζει το πονεμένον μέτωπον του ανθρώπου με ένα νυκτερινόν αεράκι.

Δεν δύναμαι, όμως, να μη ενθυμηθώ εδώ και τας δυσκολίας, τας οποίας αντιμετώπιζουν γενικώς οι ποιηταί και διανοούμενοι των επαρχιών.

Ενώ είναι οι σημαιοφόροι της τιμής του τόπου των, συχνά μένουν άγνωστοι, χωρίς ανταμοιβήν και δόξαν. Κάποτε μάλιστα τους πλήττει και ο κακός λόγος ενίων συναδέλφων και ενίων προΐσταμένων. Έχω ιδίαν αντίληψιν περί τιαύτης σχέσεως διανοουμένων και προΐσταμένων.

Αλλά βασίμως ελπίζω και εύχομαι ο νεαρός ποιητής του παρόντος πονηματίου, ο οποίος θ' ανεβή, ως πιστεύω, με τα οράματά του την ψηλήν κορυφήν του Ταϋγέτου, να μη αισθανθή, ως τόσοι άλλοι διανοούμενοι, να τον αγκαλιάζει το πάθος των αγνωμόνων.

Του δίδω την ευχήν να γίνει ο αετός του πνεύματος και με τας γοργάς κινήσεις του να εγγίση τας θύρας των Μουσών, και εκεί, εις τα παλάτια των, να αισθανθεί το δέος και την έλξιν του μεγάλου ποιητού και του μεγάλου ανθρώπου.

Α. Η. Μιχαλόπουλος
Συγγραφεύς, Γραφολόγος, Καθηγητής
Τράχωνες Καλαμακίου, Διγενή 18, Αθήναι

στη μάννα

Αγνέ μου έρωτα γλυκέ που σε φωνάζουν μάννα
απ' τον καιρό που ήμουνα δεμένος με την πάνα
ως τώρα που μεγάλωσα πάντα σε βλέπω μπρος μου
σαν οδηγό, σαν δύναμη σαν ήλιο και φως μου!

Βλέπω στα μάτια σου τα δυο της αρετής το δρόμο
και στα γλυκά τα χείλη σου το γέλιο και τον πόνο.
Είσαι κορφή κουραστική, του Γολγοθά ο λόφος
είσαι λιμάνι ήρεμο και της ζωής η δρόσος.

Είν' η στοργή σου ουρανός και η καρδιά σου βράχος
κι αν σε λυπήσω μάννα μου θα 'ναι μεγάλο λάθος.
Είν' η αγκάλη σου ζεστή, παρηγοριά κι ελπίδα
Και το φιλί σου φάρμακο, ήλιος στην καταιγίδα.

Είν' η ευχή σου προσευχή, παραδεισένιος δρόμος
και η κατάρρα κεραυνός, καταστροφή και τρόμος.
Νέοι και γέροι σε ζητούν, μάννα μου όλοι λένε
και όσοι δεν σε γνώρισαν μάννα μου λέν' και κλαίνε.

ήρωας

Είν' η ζωή γεμάτη με εμπόδια
Σειρήνες, Λαβύρινθους και Στυμφαλίδες.
Για να περάσεις χρειάζονται εφόδια
πίστη, θάρρος, τόλμη και μεγάλες ελπίδες.

Πάρε για σύμβολό σου το παρελθόν
για να γνωρίσεις τις μεγάλες θυσίες
οργανώσου μέσα στο φευγαλέο παρόν
και τις ψηλές του μέλλοντος κοίτα αξίες!

Μην αργοπορείς μέσα στις Συμπληγάδες
τις μαυρισμένες πέτρες, θα σε συντρίψουν.
Τις καταπράσινες μη ζηλέψεις πεδιάδες
Οι γυμνές κορυφές των βουνών θα σ' ανταμείψουν!

Είναι της ζωής σου κλεισμένες οι πύλες
και μόνο σαν ήρωας θα τις ανοίξεις.
Είναι ο δρόμος σου γεμάτος Θερμοπύλες
Κι αφύλαχτες, μόνες, ποτέ μην τις αφήσεις!

Στο τέλος οι νίκες θα φέρουν στεφάνια
πλεγμένα μ' εύρωστα ελαίας βλαστάρια
κ' η δόξα στον τάφο σου με υπερηφάνεια
θα σπέρνει τ' αμάραντα της δάφνης κλωνάρια!

σε τόπο αρχαίο

Σέρνεις το βήμα σου αργά, σε κάποιο τόπο αρχαίο
και το μυαλό σου χάνεται στο γύρισμα του χρόνου.

Ξεχνάς το άγουρο παρόν και κάθε τι το νέο
κι απ' την καρδιά σου χάνεται το φάντασμα του πόνου.

Γίνεσαι άλλος άνθρωπος που χάνεις και το σώμα
και προχωρείς με την ψυχή μέσα σ' αυτό το χώρο.

Τα λίγα αγριολούλουδα στο πατημένο χώμα
σου δίνουνε τη μυρωδιά σαν απ' αρχαίους δώρο!

Εμπρός σε μεγαλόπρεπο ναό αρχαίο στέκεις
και άθελά σου γίνεσαι κι εσύ ειδωλολάτρης.

Μες τη σιωπή ολύμπιο θεό αρχαίο βλέπεις
και του μαρμάρου γίνεσαι ο θαυμαστής και λάτρης!

Ξεχνάς τον Ένα σου Θεό 'π' από καρδιά πιστεύεις
και δίπλα σου σ' ένα βωμό κάνεις κι εσύ θυσία
μαζί μ' αρχαίους κι άθελα προσεύχεσαι, λατρεύεις
κι από τον ψεύτικο θεό γυρεύεις προστασία!

Εμπρός σε κάθε άγαλμα που λες πως θα μιλήσει
γίνεσαι άγαλμα κι εσύ και άφωνος θαυμάζεις
το κάλλος ποτέ γνώρισε ποτέ το φως στη δύση
και τη λεπτή την τέχνη του αχόρταγα κοιτάζεις!

Πεσμένα μάρμαρα που πια ποτέ δε θα στηθούνε
τα βλέπεις τώρα ξαφνικά, με δέος, να στοιχειώνουν
και πάρα πέρα στη σειρά τεχνίτες να βοηθούνε
κι εργάτες που 'ν' αμέτρητοι, με κόπο να στυλώνουν.

Τα βλέπεις όλα τέλεια όπως τα είχαν χτίσει
κι αναρωτιέσαι ξαφνικά μήπως τα έχεις χάσει..
Ξυπνάς με την απάντηση και λες πως έχουν ζήσει
σε χρόνους που οι Έλληνες στο τέλειο είχαν φτάσει!

χάλασμα

Όλα σπασμένα εδώ που μένω..
Τι κάθομαι, τι άλλο περιμένω;
Έμεινα μόνος, θα με πλακώσουν
και δε θα προλάβουν για να με σώσουν..!

Η πόρτα τρίζει σαν την ανοίγω
η κάσα σπάει σαν κλείνω να φύγω
ο τοίχος σκάζει στο παραθύρι
κι ασβέστια ρίχνει το κοντομήρι..

Της σκάλας τρίζουνε οι σανίδες
απ' τις αστράχες πετούν νυχτερίδες
τρέμω απ' το κρύο και όλο βήχω
και τα πατζούρια χτυπάνε στον τοίχο..

Στα κεραμίδια φύτρωσαν βρύα
και όλα έμειναν μόνα και κρύα..
Ψηλά στη σκεπή πλέκουν αράχνες
που σαν του χειμώνα μοιάζουν τις πάχνες..

Μία καρέκλα βρίσκεται μόνη
και πάνω κάθεσαι μόνο η σκόνη..
Σε μια γωνιά εκεί το τραπέζι
μαζί μου τρώει ο σκόρος και παίζει..

Ένας καθρέφτης ξεγυρωμένος
στον τοίχο κρέμεται, ψηλά, σπασμένος
και μία χτένα με δόντια σπασμένα
θυμίζει σιαγόνα με δόντια βγαλμένα...

Όλα, έτσι, τα έκανε ο χρόνος.
Δε φταίω εγώ που έμεινα μόνος
μες το σκοτάδι δίχως κρεβάτι
μέσα στο χάλασμα χωρίς αγάπη.